

Yaşamınıza "artı" bir katıyoruz

ELGİNKİN TOPLULUĞU YAYINDIR

08
TEMMUZ
2007

Yatırımlar bizi heyecanlandırıyor

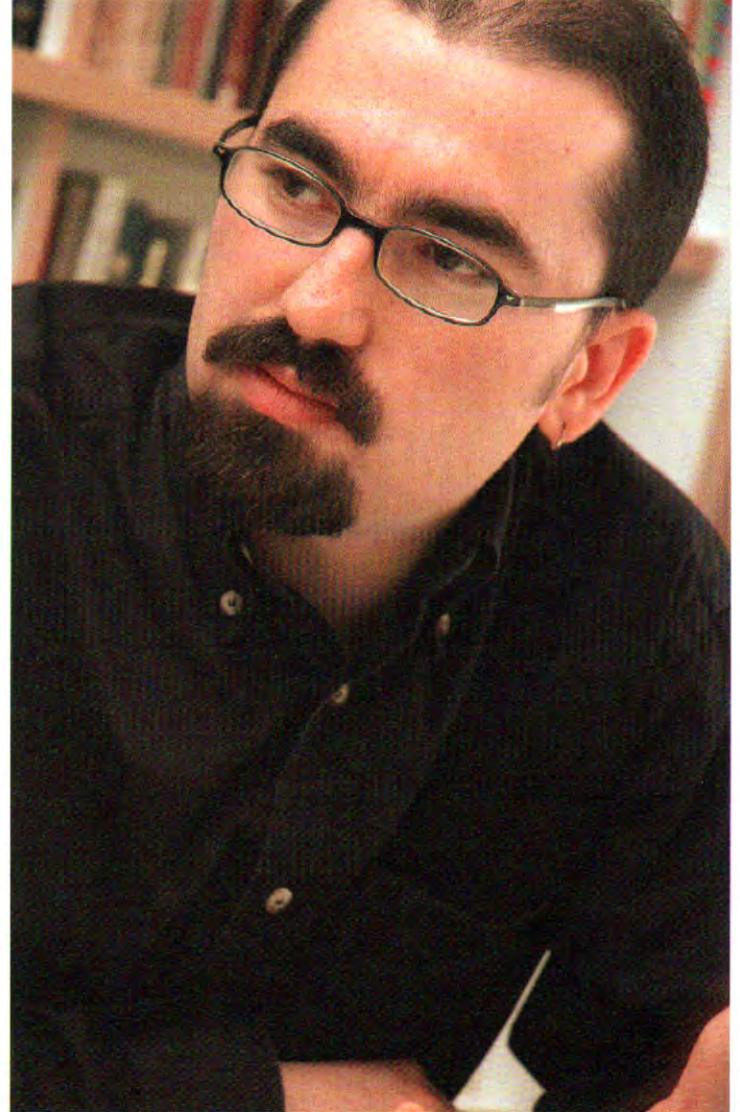
“Ne ürettiğimle değil, ürettiğimin ne işe yarayacağıyla ilgileniyorum”

Boğaçhan Dünderalp görünenlerin değil görünmeyen ama yaşama değer katan unsurların peşinden koşan genç ve başarılı bir mimar. Projelendirdiği “NP 12 Evleri” ile “2004 Yılı Arkitera Mimarlık Veritabanı Genç Mimar Ödülü” ve “2006 Yılı Yapı Dalı Başarı Ödülü”nü kazanan Dünderalp, insanların kafasından geçenleri gerçekleştirmek için proje çizen adam olmayı reddediyor. Ona göre mimarın asıl görevi, hayatı daha katlanılabilir kılacak yaşam alanları üretmek.

Boğaçhan Dünderalp, İstanbul’un semtlerinden Altunizade’de inşa edilen “NP 12 Evleri” projesi ile “2004 Yılı Arkitera Mimarlık Veritabanı (AVM) Genç Mimar Ödülü”nü ve yine aynı proje ile “2006 Yılı Yapı Dalı Başarı Ödülü”nü kazandı. Nafiz Paşa Konağı’nın da içinde yer aldığı 12 dönümlük bir arazide bulunan “NP 12 Evleri”, düşük yoğunluklu konut yerleşimleri arasında sergilediği mimari nitelikle örnek olma potansiyeli taşıması ve kullanıcı katılımı ile esnek bir mekân kurgusu oluşturması özellikleriyle öne çıktı. Proje aynı zamanda mimarlık dışı beklentilere göre şekillenmek yerine, mekân organizasyonunda tipolojik bir araştırmanın yola çıkış noktası olarak belirlenmesi, çeşitli mekânsal gereksinimlere yanıt verebilecek modüler bir sistemin yapım tekniğiyle paralel biçimde kullanılması, malzeme seçiminde ve ayrıntılandırma gösterdiği özen nedeniyle de rakiplerinden ayrıldı. “NP 12 Evleri” ile başarısı takdir gören Boğaçhan Dünderalp ile imza attığı çalışmalar, mimarlığa bakış açısı ve Türkiye’de hızla büyüyen inşaat sektörü üzerine görüşlük.

“NP 12 Evleri” ile “2004 Yılı Arkitera Mimarlık Veritabanı Genç Mimar Ödülü”nü kazandınız. Bu çalışmanın en önemli özelliği kişilerin evlerin iç tasarımını kendi tercihleriyle biçimlendirebilmesi. Öncelikle bu fikir nasıl oluştu?

Çoğu kişi, satın aldığı evin içine yeni şeyler ekleyip çıkararak onu değiştirmeye, bir başka deyişle kendi yaşamına uygun hale getirmeye çalışıyor ve bu değişimi gerçekleştirirken ister istemez bazı problemlerle karşılaşılıyor. Sonunda ortaya çıkan da çoğunlukla başlangıçta hayal ettikleri gibi olmuyor. Var olanı yıkarak çöpe atmanın ve yerine bir başkasını oluşturmanın maliyetinden bahsetmiyorum bile! Bu gerçekten yola çıkarak “tüm bu problemlerle karşılaşılmasını için ne yapabilirim?” sorusuna yanıt aramaya başladım. Öyle bir ev kurgusu yapmalıydım ki, içine giren kişi hiçbir şey kırıp dökmeyen içini istediği gibi şekillendirebilmeliydi. “NP 12 Evleri” işte böyle ortaya çıktı. Bu evlerin ortasındaki akta bulunan duvar, aslında büyük bir tesisat şaftı. Bunun dışındaki alanları ise yaşam alanı olarak tanımlıyorum. Evin içinde başka hiçbir şey yok. Satın alan kişi evinin iç tasarımını, diğer bir deyişle kendi iç dünyasını kişisel tercihleriyle biçimlendirebiliyor.

Mimar Boğaçhan Dündaralp'in projelendirdiği ve ödüller kazanan "NP 12 Evleri"

Yani banyonun yeri, odaların büyüklüğü gibi kişisel tercihlerini seçme ve uygulamakta serbest. Bu evleri satın alanlara yol göstermek adına uygulayabilecekleri bütün olası kat planı alternatiflerini süperpoze edip, kombinasyonlar ürettim. Evin içine yerleşecek insanlar bu seçeneklerden birini seçtiler. "NP 12 Evleri" proje bazında örnekleri olmasına rağmen, uygulamada benzeri olan bir çalışma değildi. Bu nedenle mimarlık dünyasında merakla ve ilgiyle karşılandı.

Deprem bölgelerindeki okul ve konut sistemleri de çalışmalarınızda önemli bir yer tutuyor. Bu çalışmalarınızdan da söz eder misiniz, ne gibi özelliklere sahipler?

1999 yılındaki "Marmara Depremi" gerçekleştiğinde bir yapı merkezinde çalışıyordum. Deprem sonrasında okul, yurt gibi çok sayıda yaşam alanına ihtiyaç duyuldu. Çalıştığım firma prefabrik yapılar ürettiyordu. Bu dönemde üretilen, "sökülüp taşınabilen ahşap okul" projesinin bir parçası oldum. Deprem sonrasında birçok mimar bu tür talepler için kafa yorup hızlı yanıtlar üretmek için çaba harcadı. Bu çalışmalara bakarken şunu fark ettim; deprem gibi travmatik durumlar için geliştirilen projelerin aslında çok önceden ve farklı zamanlarda yapılması gerekiyordu. Üstelik sadece barınma ihtiyacını karşılayacak çözüm üretmek, insanda travma yaratan deprem gibi durumlarda yeterli olmuyordu. Bizde genelde depremedelere bireysel çadırlar verilir. Oysa yapılması gereken büyük bir çadır kurmak ve herkesin bu çadırda toplanmasını sağlayarak, sosyal dayanışmaya zemin hazırlamaktır. İzmit'teki deprem konutları, konteynerler yaşamadı. İnsanlar konteynerleri kendileştirmek zorunda kaldılar, geçici konutlar kalıcı konut oldu. Aslında ben mimarın böyle zamanlardaki görevinin, yapı projelendirmekten öte, daha kapsamlı olduğunu düşünüyorum. İnsanların mevcut yıkıntılar içerisinde yaşam ilişkilerini sürdürebilecekleri basit aparatları oluşturmaları gibi mesela. Fiziksel olarak üretilmiş olanın kendisiyle değil ürettiğimiz ne işe yaracağıyla daha çok ilgileniyorum. Bu nedenle depremle ilgili çalışmalarım temel olarak yapılar üzerine kurulu değil.

Endüstriyel ürün tasarımı üzerine de çalışıyor musunuz?

Babamın endüstriyel tasarımcı olması nedeniyle bu alana özel bir ilgim var. Ama şunu söylemeliyim ki bir mimar olarak endüstriyel tasarımla değil endüstriyel üretimle daha çok ilgiliyim. Endüstriyel tasarımı mimarinin içinde nasıl uygulayabileceğime bakıyorum. Depremle ilgili çalışmalarım da bunu esas almaya gayret gösteririm.

Mimarlık alanında global düzeydeki trendleri nasıl takip ediyorsunuz? Şu anda sektörün en güncel konuları neler?

İnternette mimarlık portallarını takip ediyorum. Bazı mimar arkadaşlarımla bir araya geliyor, birlikte bu konular üzerinde çalışıyoruz. Zaman zaman dergi editörlüğü de yapıyorum. Örneğin bir grup arkadaşımınla birlikte "Betonart" dergisinin gelecek sayısında yayımlanacak olan, betonun farklı kullanım biçimlerine ilişkin dünyadan çeşitli örnekler üzerine kurulu bir araştırmada bulunduk. Mimarlığın kendi ilgilendiğim alanındaki gelişmeleri takip ederim. Sektörün güncel konularına gelince, bu noktada ortak bir şey söylemek pek mümkün değil. Rusya, Kazakistan ve Dubai gibi ülkelerde başka bir üretim faaliyeti var. Aynı şekilde Türkiye, Avrupa ve Amerika'da da birbirinden farklı trendler var. Ben tüm zamanlara ait olan, kalıcı ve bugünden çok öte çalışmalara ilgi duyuyorum. Mesela İsviçre, Şili, Arjantin ve Yunanistan'da genç kuşağın yaptığı basit, uygulanabilir projeler, detleri yapının kendisinde değil onun arkasındakinde olan heyecan verici gruplar var.

Türkiye'de inşaat sektörü hızla geliyor. Yeni projeler birbiri ardına tüketiciye sunuluyor. Bu yapıları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bahsettiğiniz çok sayıdaki konut üretimi içinde kendini farklılaştıran proje sayısı o kadar az ki... Bu kadar hızlı üretime yanıt verebilmek için refleks ve bildik yöntemler kullanılıyor. Bu yapılarda eski yapılara kıyasla değişen tek şeyin "makyaj" olduğunu söyleyebilirim. İnsanlar binaların görünüşünü, kullanılan malzemenin cinsini, mutfağının büyük ya da küçük olmasını dikkate alıyor. Bir yaşam tarzı seçilmekten çok bir yaşam göstergesi elde edilmeye çalışılıyor. Oysa seçtikleri konutun bir önceki evlerinden tek farkı sadece daha iyi malzemelerden yapılmış olması. Bugün yapılan birçok sitede sosyal alan göstermelik ekleniyor. İnsanlar kendi siteleriyle dış dünyadan soyutlanıyorlar. Bu yapıları pazarlayanlar da insanlar böyle istiyor diye düşünmeye ve benzer projeleri hayata geçirmeye devam ediyor. Bu zinciri kırmak çok zor. Bizler de mimar olarak, müşterilerin kafalarındaki konutu meşrulaştıracak, proje çizen adamlar konumuna düşürülmeye çalışıyoruz. Oysa bizim amacımız proje çizen adam olmaktan öte hayatı daha katlanılabilir kılacak yaşam alanları üretmek olmalı.

Bu anlamda genç mimar adaylarına neler önerirsiniz?

Çevremizde olup bitenlere çok kolay razı oluyor, daha kolay seçebiliyoruz. İşte bu noktalarda bir duruş geliştirmek, duruşunun getirdiği isteklerinin, seni çalışmaya motive eden her şeyin peşinden koşmak gerekiyor. Kendime hep şu soruyu sorarım: "Ne yaparsan mutlu olur ve ne kabül edersin hayata?" Onlar da kendilerine bu soruyu sorabilirler.